

Posudek diplomové práce

Bc. Lenky Königsmarkové: Projevy naturalismu ve vybraných povídkách

Karla Matěje Čapka-Choda

Předložená diplomová práce je rozsáhlá a autorka v ní podává hloubavé zamyšlení nad znaky naturalismu a jeho podobou v povídkové tvorbě Karla Matěje Čapka-Choda. Bylo by vhodné zřetelněji konfrontovat realismus a naturalismus, vymezit jejich východiska a společné i odlišné rysy a cíle. Je to však úkol náročný a obtížně interpretovatelný jednoznačně. Nechápu to jako výtku práci, ale jako možné další sondy do problematiky. Poněkud zavádějící je tvrzení na str. 72, že nejvíce naturalistické povídky jsou nejvíce realistické, jak se dá z formulace vyčíst.

Čapek-Chod přes složité příběhy proniká i k složitému nitru postav, a tady jsme před problémem, jak interpretovat tyto prózy. Diplomantka je svým zaměřením psychologka, proto citlivě vnímá tuto složku díla Čapka -Choda, jde však o to, zdali nevnášíme své psychologické interpretace do problematiky, která sleduje jiný cíl. Naturalismus se zaměřuje na vztahy jedince k prostředí, osudovosti, bizarnosti atd., proto i Čapek-Chod nejčastěji konfrontuje dvě osobnosti a sleduje více jejich destrukci než hloubky psychologické. Faktem však je, že tento ponor do psychologických hlubin u Čapka-Choda zaznamenáváme, a proto by bylo také vhodné vymezit vazby mezi naturalismem a psychologickou prózou, do jaké míry se prolínají, setkávají, nebo v čem si odporují. Také by bylo zajímavé konfrontovat naturalismus K. M. Čapka-Choda a J. K. Šlejhara.

Autorka se ve svých analýzách stále vrací a odkazuje na to, co již řekla, tím soustředění na výklad poněkud rozměňuje.

Oceňuji důkladnost a zaujetí, s jakým autorka k tématu přistoupila. Při tomto „ponoru“ někdy zapoměla usměrnit svou stylistickou výpověď, takže často opakuje formulace a slova, (str. 45, 61, 75, 82, 84), dále jsou to nepromyšlené obraty jako „popisuje motivy“ (str. 71), „dialogy jsou popsány“ str. 86), volí nesprávné slovesné vazby, např. „utonulého z rybníka“, „bych ji označila jako její náhradní matkou“ (str. 74), nepřesné tvary zájmen (jí - ji , jenž - jež, např. na str. 84) a často neobratně uvozuje vedlejší věty („motiv komína, prostřednictvím kterého...“, „monologů, prostřednictvím jichž...“, „prostředkem, pomocí jakého...“ atd.). Nebudu tu uvádět další jazykové nedostatky, ale nemohu přehlédnout nedostatky interpunkční, jejichž množství bylo zredukováno, ale stále jich zůstalo dosti (např. na str. 7, 12, 15, 29, 31, 35, 45, 46, 49, 50, 51, 56, 55, 80, 81). Na různé jiné nedostatky upozorňuji přímo v textu. Je překvapivé, že po jazykové úpravě v práci zůstaly nadále mnohé chyby interpunkční, stylistické i tvaroslovné.

Připomínám jen některé omyly věcné, např. na str. 5 má být nikoliv „J. Pavel“, nýbrž J. Pavelka, na str. 100 jsou nesprávné dedukce, že sepsání nekrologu bylo „zadaným úkolem“ člena redakce Národních listů. V roce 1927 byl Karel Čapek členem redakce Lidových novin, v Národních listech byl s Karlem Matějem Čapkem-Chodem jen do konce roku 1920, od 1. dubna 1921 byl redaktorem Lidových novin.

Z odborného hlediska práci hodnotím jako úspěšnou, její stránku jazykovou i v opravené verzi chápu jako problematickou, a jen s rozpaky ji hodnotím známkou dobře, a to jen s přihlédnutím k odborné stránce.

Návrh klasifikace: dobře

V Plzni dne 5. srpna 2013

Doc. PhDr. Bohumil Jirásek, CSc.